

PvdA
T.a.v. mevrouw M.J. Luttkholt
Postbus 18
7550AA Hengelo

Gemeente Hengelo

Postbus 18
7550 AA Hengelo

Onderwerp	Zaaknummer	Uw kenmerk	Datum
Beantwoording aanvullende vragen	3244432		22 juni 2021

Geachte mevrouw Luttkholt,

Hartelijk dank voor uw aanvullende vragen van 16 mei jl. over de menselijke maat in Hengelo inzake de participatiewet. Hieronder vindt u onze beantwoording.

1. Kan het college aangeven of er ook gevallen binnen de gemeente Hengelo bekend zijn waarbij achteraf gezien het niet toekennen van een participatiewet uitkering of het terugvorderen hiervan misschien anders beoordeeld had moeten worden als we de “menselijke maat” in acht hadden genomen?

Specifiekere vraag: Graag willen we nogmaals antwoord op deze vraag en dan nu bezien vanuit de uitspraak van de rechter. Hoeveel inwoners hebben op basis van dezelfde constatering een boete gekregen van de gemeente Hengelo zonder dat zij daarin de stap naar de rechter hebben gemaakt?

De uitspraak waar u naar verwijst gaat, anders dan u veronderstelt, niet over een boete, maar over uitsluitend een intrekking van het recht op uitkering. In het algemeen geldt dat de enige grond voor boetes het schenden van de inlichtingenplicht is. Voor het bijvoorbeeld niet nakomen van de sollicitatieplicht kan uitsluitend een afstemming (korting op de uitkering) en geen boete worden opgelegd. In de afgelopen jaren (we gaan hierbij uit van de jaren die u in vraag 2 noemt), zijn er in totaal 110 boetes opgelegd (voor de jaren 2018, 2019 en 2020 respectievelijk 57, 38 en 15 boetes per jaar.) Onder het schenden van de inlichtingenplicht valt overigens een scala van handelingen, waaronder zwart werken, samenwonen zonder dat te melden, of het niet vermelden van vermogen in binnen- en buitenland. Navraag onder onze medewerkers bezwaar en beroep leert ons dat zij zich geen enkele zaak kunnen herinneren die over hetzelfde onderwerp ging, namelijk het weglakken van gegevens terwijl er twijfels zijn over het uitgavenpatroon.

2. Hoeveel bezwaarschriften zijn er over 2020 ingediend aangaande de participatiewet en in hoeveel van dit soort gevallen zou er als er met een “menselijke maat” zou worden gekeken verandering brengen in de uitkomst van de bezwaarschriften?

Specifiekere vraag; Hoeveel bezwaarschriften zijn er over 2018-2019-2020 ingediend aangaande de participatiewet betreffende dit specifieke thema en zijn ten onrechte beoordeeld gelet op de uitspraak van de rechter?

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Bezoekadres
Burgemeester van der
Dussenplein 1

E-mailadres
gemeente@hengelo.nl
Telefoonnummer
14-074

Op "schending inlichtingenplicht" zijn in de jaren 2018, 2019, en 2020 respectievelijk 17, 10 en 2 bezwaren bij ons binnengekomen. Van deze bezwaren zijn er 8 in 2018, 1 in 2019 en geen enkele in 2020 ongegrond verklaard. Er wordt niet op vergaand detailniveau geregistreerd waar bezwaarzaken over gaan. Maar zoals gezegd kunnen onze medewerkers zich geen zaken herinneren die met deze zaak vergelijkbaar zijn. Voor uw informatie: In de regel is het geen enkel probleem als mensen hun uitgaven weglakken en zal dit ook niet leiden tot een beëindiging, niet toekennen of intrekking van het recht op een uitkering. Als dergelijke zaken al in bezwaar zouden komen, dan zou dit in principe leiden tot een ambtelijk herstel, tenzij we in een specifieke zaak aanleiding zien om de uitgaven wel te willen zien. Als gemeente trachten we altijd de menselijke maat te houden. De rechtbank heeft in deze specifieke zaak een andere afweging gemaakt dan de gemeente in eerste aanleg. Dat komt sporadisch voor. Daarvoor is de mogelijkheid om in beroep te gaan in het leven geroepen. De lage aantallen boetes en bezwaarschriften bij onze gemeente komen voort uit onze werkwijze waarbij wij het in onze ogen verkeerd of onvolledig aanleveren van gegevens vaak als vergissing aanmerken en mensen in de gelegenheid stellen dit te herstellen.

Uw nieuwe vragen in deze zijn:**3. Is het college bereid de opgelegde terugvordering en boete terug te draaien en deze mensen individueel excuus aan te bieden, indien van toepassing?**

We gaan ervan uit dat u deze vraag ook bedoelt in het licht van de recente uitspraak van de rechtbank. Het gaat in dit geval dus uitsluitend om een terugvordering en niet om een boete. Onze werkwijze is erop gericht zo vroeg mogelijk in het proces verkeerde beoordelingen te herstellen, zoals we ook in onze vorige brief hebben aangegeven. Vanuit onze professionaliteit, waarbij we rechtmatigheid en doelmatigheid beide uitdrukkelijk meewegen, gaan wij ervan uit in ons recht te staan bij onze beoordelingen. Derhalve vinden wij excuses niet noodzakelijk. Wel zien we uitspraken van een rechtbank waarbij wij in het ongelijk worden gesteld, als een leermoment hoe wij de wet toe moeten passen.

4. Is het college bereid om uit te zoeken welke consequenties de terugvordering en boete voor deze cliënt heeft gehad en hier ter compensatie iets tegenover te stellen, indien van toepassing?

In dit specifieke geval heeft er een persoonlijk gesprek plaatsgevonden met de inwoner. De terugvordering is inmiddels ongedaan gemaakt. Er is afgesproken de aantoonbare financiële nadelen die de inwoner ondervindt te compenseren. Hiermee is deze zaak voor beide partijen afgedaan.

5. Kan het college aangeven om welk bedrag het in het totaal gaat over de afgelopen jaren?

Het bedrag aan boetes in 2018, 2019, en 2020 is in totaal € 63.486,- (respectievelijk € 30.902, € 28.652 en € 3.932.)

6. Kan het college aangeven wat deze uitspraak betekent voor de aansturing binnen deze afdeling van het sociale domein?

Naar beste weten zijn wij ervan overtuigd dat wij recht doen aan de doelmatigheid en rechtmatigheid bij onze besluiten, waarbij de menselijke maat in het oog wordt gehouden. Wij zijn altijd alert op gerechtelijke uitspraken die ons verder verduidelijken hoe wij de wet toe moeten passen. Naast de uitspraken van de rechtbank hechten wij ook grote waarde aan het lerend vermogen dat persoonlijke gesprekken met de betrokkenen ons opleveren. Op verschillende

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

manieren (via nieuwsbrieven, trainingen en kennissessies) zorgen wij dat onze medewerkers op de hoogte zijn van de meest recente jurisprudentie. Illustratief in dit verband is ook de actie van de gemeente Hengelo in 2019 geweest na een uitspraak van een rechter over “evident onredelijk hoge boetes.” Toen is besloten om als gemeente Hengelo niet herzieningsverzoeken van cliënten af te wachten, maar ambtshalve en actief, de boetes te herzien.

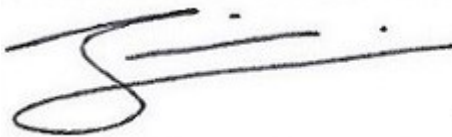
7. Is het college bereid om binnen een politieke markt met de gemeenteraad van gedachten te wisselen over hoe we de menselijke maat binnen het sociale domein meer vorm kunnen geven?

Het college is graag bereid om hier in een politieke markt over van gedachten te wisselen. Wij vragen het Presidium hiervoor een moment te organiseren. Door het groots uitlichten van individuele gevallen in de media, ontbreekt bij veel mensen begrijpelijkerwijs het totaalbeeld om deze casussen te kunnen relativeren ten opzichte van het grotere geheel. Zoals ook aangegeven in onze vorige brief leidt slechts een heel klein deel van onze besluiten tot een bezwaar en gaat het overgrote deel gewoon goed. Het lijkt ons dan ook goed om naar een werkvorm te zoeken die uw Raad een volledig en genuanceerd beeld geeft van onze werkwijze.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Hengelo,
de secretaris,

de burgemeester,

De heer J. Eshuis

De heer S.W.J.G Schelberg

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Bezoekadres

Burgemeester van der
Dussenplein 1

E-mailadres

gemeente@hengelo.nl

Telefoonnummer

14-074